

Klimatkonferensen i Köpenhamn den 7-19 december 2009: EU, en del av problemet

1 Växthusgaserna orsakar inte bara klimatuppvärmningen utan också försurningen av haven

Utsläppen i atmosfären och i naturen påverkar inte bara klimatet genom växthusgaser som koldioxid, och sot utan också haven som försuras genom tillförseln av koldioxid. Tilltagande torka och vattenbrist ödelägger tidigare jordbruksområden med svält som följd i vissa delar av världen. I andra breder översvämningar ut sig och hotar livsbetingelserna. Den tilltagande försurningen av haven tillsammans med utsläppen av gifter, föroreningar, partiklar, fibrer från plast och EU:s och andra rika staters industriella rovfiske är ett dödligt hot mot ömtåliga ekosystem och ödelägger lokalbefolkningarnas kustnära fiske.

2 Klimatsituationen

”Det gångna decenniet var det varmaste på 130 år, visar en ny analys av temperaturer jorden runt som USA:s rymdstyrelse Nasa gjort.” DN 23/1-10 Även om det också finns naturliga variationer är detta ändå en problematik.

Nya siffror från den meteorologiska världsorganisationen WMO visar, att växthusgaserna slog rekord år 2008. ”Utvecklingen följer just nu den allra värsta klimatkurvan – den som enligt FN:s klimatpanel IPCC leder till en uppvärmning på närmare 6 grader de närmaste hundra åren.

- Gapet mellan EU:s 2-gradersmål och den verkliga utvecklingen blir allt större, säger Markku Rummukainen, klimatforskare vid SMHI.

Förra årets nivåer av växthusgaser var den högsta någonsin. Halten av koldioxid är idag uppe i 385,2 miljondelar, vilket är den högsta nivån på åtminstone 650.000 år. Fram till industrialismen låg nivån länge konstant på omkring 280 miljondelar. I dag går dessutom ökningstakten allt snabbare. Sedan 1990 har uppvärmningseffekten från växthusgaser ökat med 26 procent. ...

WMO:s siffror gäller fram till slutet av 2008. Enligt en ny rapport från det internationella energiorganet IEA har utsläppen av koldioxid minskat i år, som en följd av den globala lågkonjunkturen.

- Men det har ingen långsiktig verkan. IEA:s prognos är att den globala energiefterfrågan går ner ett par procent under 2009, men att den sedan ökar igen 2010, säger Markku Rummukainen.” DN 25/11 -09

I en debattartikel redogjorde Norges utrikesminister Jonas Gahr Støre för en rapport om tillståndet i kryosfären, de delar av jorden som är täckta av snö och is. Läget ger en uppfattning om den globala uppvärmningens följder.

”Vi visste redan att läget var kritiskt. Nu vet vi att snöns och isens framtid på vår blåvita planet är ännu mycket mer prekär.

I april 2008 gav förre vicepresidenten Al Gore och jag en panel bestående av vetenskapliga experter i uppdrag att sammanfatta tillståndet i jordens täcken av is och snö. Nu är uppdraget fullgjort och i dag den 14 december överlämnar vi rapporten till UNFCCC i Köpenhamn. Vi var beredda på allvarliga fakta. Det vi fick var en häftigt ringande larmklocka från kryosfärens alla hörn, en klocka som slår larm om smältande is :

- Förlusten av Grönlands istäcke har tredubblats bara under de senaste tio åren.
- Snötäcket minskar och landglaciärer från Himalaya till Alperna försvinner i snabb takt. De största förlusterna sker i Anderna och i Nordamerikas nordvästra delar.
- Till och med det mäktiga Antarktis, som en gång tycktes vara immunt mot förlusten av is i andra regioner, visar tecken på att isen smälter över hela regionen i takt med att temperaturen stiger.

Vad innebär detta för världens folk, av vilka de flesta inte alls bor i närheten av is och snö? I framtiden kan det betyda praktiskt taget vad som helst.

- IPCC:s senaste beräkningar (2007), som tyder på att havsytans nivå kommer att ha stigit med 0,5 meter år 2100, anses nu vara tilltagna i extrem underkant. På grund av den allt snabbare avsmältningen på Grönland och i andra regioner kan ökningen ha nått 1,5 meter år 2100, vilket skulle påverka hundratals miljoner människor.
- I och med att snö och havsis smälter försvagas jordytans kapacitet att reflektera solljus, och i och med att permafrosten tinar avges mer metangas och koldioxid än förutsett. Båda dessa förändringar kommer att leda till att hela jorden värms upp mycket snabbare.
- Att landglaciärerna försvinner kan leda till utbredd vattenbrist. Omkring två miljarder människor är i dag beroende av vatten enbart från Himalayas högplatå, världens ”tredje pol”.

Avsmältningen berör alltså inte bara dem som lever i bergen eller i Arktis. Den berör allas vår framtid.” DN 14/12 -09

3 Klimatpolitik och hållbar utveckling måste baseras på de globala behoven enligt vetenskapen

I en debattartikel inför Köpenhamnsmötet konstaterade professor Johan Rockström, chef för Stockholm Environment Institute och Anders Wijkman, Tällberg Foundation:

”När klimatmötet i Köpenhamn i dag inleds är förväntningarna dämpade. Trots år av förberedelser har förhandlingarna kört fast. Den amerikanska kongressens oförmåga att komma till beslut är en förklaring. Men det finns också andra brister i de rika ländernas agerande. ...

För att lyckas i Köpenhamn krävs närmast ett mirakel, givet de olika ländernas positioner just nu. För ett bra avtal måste gapet slutas mellan vad **vetenskapen säger är nödvändigt att göra och vad det politiska ledarskapet världen runt anser vara möjligt att göra.** Gapet har tyvärr vuxit under senare tid, främst på grund av oförmågan hos politiska ledare att ta till sig de nya insikter inom vetenskapen som vunnits efter den senaste FN-rapporten från IPCC: att riskerna med uppvärmningen är större än vi tidigare trott och att åtgärderna måste vara långt starkare.

...

2. **Tvågradersmålet är alltför riskabelt. En temperaturökning på två grader innebär till exempel att Tibets glaciärer smälter och skapar färskvattenskris för en miljard människor. Målet bör därför sättas i linje med det förslag som lagts av de små ö-nationerna, max 1,5 graders höjning.**
3. Tydliggör riskerna. När tvågradersmålet diskuteras ges intrycket att en halvering av de globala utsläppen till 2050 skulle vara tillräckligt. I själva verket är chansen inte mer än 50 procent att det skulle räcka för att nå detta mål. Faktum är, för att klara ett redan farligt tvågradersmål, måste de totala utsläppen nå sin högsta nivå före 2015 och vara noll 2050. Även då är risken fortfarande 25 procent att uppvärmningen överstiger två grader. För i-länderna bör minskningen till år 2020 vara betydligt större än 40 procent. Genom otydligheten undanhålls medborgarna central information. Om riskerna med olika utsläppsnivåer var bättre kända skulle villigheten att vidta kraftfulla åtgärder vara långt större.” SvD 7/12 -09

4 De utvecklade ländernas klimatskuld till utvecklingsländerna

Enligt ackumulerade utsläpp av koldioxid 1850-2005 uppskattade av World resources institute svarade USA för 29 och EU för 27 procent, dvs tillsammans för mer än hälften och de industrialiserade länderna för totalt 77 procent. Enligt Världsbankens rapport ”World Development Report 2010” leder begränsningen av den globala

temperaturhöjningen till två grader ändå till att 100-400 miljoner människor kan drabbas av hungersnöd och 1-2 miljarder av vattenbrist. Andra drabbas av översvämningar. U-länderna kommer att tvingas bära 75-80 procent av konsekvenserna av dessa klimatförändringar. Världsbankschefen Robert B Zoellic medgav: ”- U-länderna bär inte ansvar för klimatkrisen och de är illa förberedda att hantera dess konsekvenser.” DN 17/9 -09

5 Kyotoavtalet och FN:s klimatkonvention

Kyotoavtalet från 1997 slutförhandlades 2001 och trädde i kraft 2005. Det är legalt bindande för ett 40-tal i-länder vad gäller utsläpp av växthusgaser, överföring av ny koldioxidsnål teknik och ekonomisk kompensation till u-länderna. Kyotoavtalet löper ut 2012.

”För de 130 utvecklingsländer som ingår i G77-gruppen är det också centralt det som står i både FN:s klimatkonvention och Kyotoprotokollet: De utvecklade länderna bär ansvaret för det klimathot som finns i dag och ska minska sina utsläpp innan de fattiga kan förväntas göra det.” SvD 5/11 -09

USA hoppade av Kyotoavtalet efter att först ha godkänt det vid nattliga förhandlingar i Kyoto 1997.

6 FN:s klimatförhandlingar i Bangkok och i Barcelona

Vid klimatförhandlingarna i Bangkok i september 2009 deklarerade EU ”att unionen inte ville gå med på någon förlängning av Kyotoavtalet.” DN 18/12 -09
Därmed uppstod sprickan mellan EU och den stora majoriteten av världens länder och fattiga folk.

Den stora u-landsgruppen G77 framhöll, att EU försvårar förhandlingarna och riskerar att kullkasta möjligheterna för en ny klimatöverenskommelse i Köpenhamn. Och ”G77:s talesman, den sudanesiske FN-ambassadören Lumumba D´Aping, sade på fredagens presskonferens att EU och andra utvecklade länder nästan inte gjort någonting för att uppfylla avtalets krav på hjälp med både pengar och teknik.” DN 10/10 -09

Enligt riktlinjerna från klimatmötet på Bali 2007 ska de utvecklade industriländerna sänka sina utsläpp med 25-40 procent till år 2020. DN 18/12 -09

Förlängs inte Kyotoavtalet och inte tillräckligt länge riskerar t.o.m. de riktlinjerna att inte bli bindande som ett resultat av EU:s linje som närmade sig USA:s.

Vid FN:s klimatförhandlingar i Barcelona inför Köpenhamnsmötet framkom att USA inte heller ville ha ett förlängt Kyotoavtal. ”- Utvecklingsländerna vill att det endast

ska vara de utvecklade länderna som gör åtaganden. Ett sådant avtal vill vi inte ha, sa den amerikanska chefsförhandlaren Jonathan Pershing.” DN 7/11 -09

Av mötena framgick med all önskvärd tydlighet att den stora majoriteten av världens länder ville ha ett förlängt Kyotoavtal.

Generalsekreteraren i FN:s klimatkonvention Yvo de Boer såg ”det som nödvändigt att de utvecklade industriländerna höjer sina ambitioner för finansiering. Utvecklingsländerna måste snart få ekonomiskt stöd för att minska sina utsläpp och för att anpassa sig till den pågående klimatförändringen, ansåg de Boer.” DN 7/11 -09

”**Lockbetet har varit att i-länderna** tar på sig skulden för de utsläpp som har fått temperaturen att stiga. De har lovat att minska sina utsläpp rejält och att stötta de fattiga länderna ekonomiskt så att de klarar att hantera klimatförändringarna och till ny, koldioxidsnål teknik.

Problemet är att hittills har industriländerna inte levererat på någon av punkterna. Inga besked om pengar och för få procent minskade utsläpp för att klara klimathotet.” SvD 5/11 -09

Detta var bakgrunden till Köpenhamnskonferensen, Cop 15.

7 Köpenhamnskonferensen 7-19 december 2009

Den 7 december samlades delegationer från 193 länder till klimatkonferens på Bella center i Köpenhamn. Tillträde till lokalen fick också ett antal journalister och till en början representanter för icke-statliga organisationer (NGO:s). Förhandlingarna på mötet sändes direkt i televisionen. Förhandlingarna fördes också i arbetsgrupper. Det danska ordförandeskapet under miljöministern Connie Hedegaard tog dock snart fram ett nytt förslag som lämnade Kyotoprotokollet utanför och lät det nya förslaget cirkulera bland ett antal utvalda länder. När det läckt ut lät inte reaktionen vänta på sig från majoritetsgruppen, G77. ”- Den danska texten är ett extremt farligt dokument för utvecklingsländerna, sa sudanesen Lumumba Stanislaus, som är talesman för utvecklingsländernas gemensamma grupp G77, på en presskonferens.

Enligt honom är förslaget ett sätt att ge de rika industriländerna fördelar på utvecklingsländernas bekostnad och krypa ifrån det ansvar som utvecklade länderna tagit i Kyotoavtalet.

Från dansk sida vill man dock inte kännas vid det här dokumentet som gällande underlag för en slutöverenskommelse. Att det danska ordförandeskapet arbetar med ett sådant förslag är väl känt. Flera olika länder har blivit tillfrågade, bland andra de största utvecklingsländerna.” DN 10/12 -09

Ordförandeskapets opartiskhet kunde sättas ifråga. Agerandet var extra känsligt med tanke på att Connie Hedegaard hade förut nominerats till den nya EU-kommissionen. Det danska agerandet skadade förhandlingsprocessen.

Fredagen den 11 december lade förhandlingssekretariatet fram sina förslag till överenskommelse. Det ena förslaget gällde en förlängning av Kyotoprotokollet. Det andra utgår från klimatkonventionen 1992 och aktionsplanen 2007 från Bali och ”anger hur mycket de utvecklade länderna ska minska sina utsläpp fram till 2020 och ger sedan olika alternativ för 2050. Kraven på utvecklingsländerna är inte lika specifika och förutsätter stöd från de utvecklade länderna.” DN 14/12 -09

U-länderna gillade en förlängning av Kyotoprotokollet, men inte EU, USA och andra i-länder. Likaså gällde det andra. EU, USA och andra i-länder saknade bindande krav på u-länderna. De fattigaste och mest utsatta ö-länderna med Tuvalu i spetsen ville dessutom skärpa utsläppskraven så att temperaturökningen begränsas till 1,5 grader. Afrikanska länder framförde också krav på utökat finansiellt stöd.

Till helgen 12-13 december anlände miljöministrarna. ”Ett 40-tal miljöministrar, däribland Andreas Carlgren, är inbjudna till informella överläggningar under helgen av danske statsministern Lars Løkke Rasmussen.” SvD 12/12 -09

På måndagen den 14 december avstannade konferensen sedan ordförandeskapet gått ifrån förhandlingsordningen med konferensens arbetsgrupper och förlängningen av Kyotoavtalet. ”Hela upplägget från den danska mötesordföranden, miljöminister Connie Hedegaard, att ha öppna konsultationer på ministernivå för att lösa de svåraste knäckfrågorna, havererade. Hennes strategi är att involvera miljöministrarna tidigare än normalt, eftersom det nu är ont om tid innan stats- och regeringscheferna kommer hit och allt ska vara klart.” SvD 15/12 -09

Motsättningen gällde huruvida det första förslaget om förlängning av Kyoto-protokollet skulle fullföljas och prioriteras.

Andreas Carlgren lade skulden för avbrottet i förhandlingarna på talesmannen för utvecklingsländerna. ”- **Den sudanesiske** ordföranden har ställt en rad hinder i vägen för att gå vidare med arbetet. Jag ser det som ett tecken på djup splittring inom u- landsgruppen, säger Andreas Carlgren, som i Köpenhamn talar för alla EU-länder. -Det är en skam i ett läge när världen väntar sig resultat, säger han.” SvD 15/12 -09

Men de afrikanska länderna hade tidigare under dagen hållit presskonferens ”och deras budskap var entydigt: De är inte beredda att ge upp Kyotoprotokollet.

Men den afrikanska gruppen lämnade aldrig förhandlingarna. Däremot bad de att arbetet med Kyotoprotokollet skulle prioriteras före det andra avtalsspåret, som EU, USA och övriga i-länder föredrar. Så blev också fallet.” SvD 15/12 -09

Men EU och USA i spetsen för i-länder fortsatte sitt motstånd mot en förlängning av Kyotoprotokollet. ”- De afrikanska länderna, Kina, Indien, Brasilien, alla säger de att Kyotoprotokollet ska fortsätta. Och vi är 80 procent av världens befolkning som säger, låt oss rädda världen genom att rädda Kyoto, säger John Njoroge Michukai, miljöminister i Kenya.” SvD 16/12 -09

På torsdagen den 17 december inträdde ett nytt dödläge i förhandlingarna efter ett nytt förslag från det danska ordförandeskapet, som nu leddes av danske statsministern Lars Lökke Rasmussen. Återigen hade danskarna cirkulerat ett ensidigt förslag enligt

EU- och USA-spåret. ”Till slut blev `det danska förslaget` i stället ett spöke som utvecklingsländerna inte ville veta av. Det spöklika i förslaget blev inte mindre av att utvecklingsländerna, med Kina och Brasilien i spetsen, angrep förslaget i torsdags och den danske statsministern Lars Lökke Rasmussen förnekade att det fanns ett förslag. Den dispyten satte stopp för vidare förhandlingar i nästan ett dygn.” DN 18/12 -09

Det var tredje gången som det danska ordförandeskapet, uppbackat av EU och USA, noncharlerade majoritetens, u-ländernas, önskemål om Kyotoprotokollet. Det är verkligen anmärkningsvärt.

”När nu förhandlingarna återupptagits några minuter i tolv ska de börja med att diskutera Kyotoavtalet. U-länderna har därmed tvingat i-länderna dit de velat hela tiden.” DN 18/12 -09

8 Slutförhandlingarna 18-19 december

Till torsdagen den 18 december anlände 119 stats- och regeringschefer och till fredagsmorgonen den 19 december kom USA:s president Barack Obama för slutförhandlingarna.

USA:s utrikesminister Hillary Clinton kom redan på torsdagen och höll en presskonferens på förmiddagen och talade om finansieringen av klimatsatser i drabbade u-länder:

”- Under förutsättning att klimatmötet leder till ett heltäckande avtal är vi beredda att ta vår beskärda del av en klimatfinansiering som framåt 2020 ska uppgå till 100 miljarder per år, sa Clinton.” DN 18/12 -09

Vad betyder USA:s tal om finansieringen?

För det första, i World Development Report 2010 konstaterar Världsbanken, att minst 475 miljarder dollar varje år behövs under de närmaste tjugo åren, dvs nästan fem gånger mer och för längre tid.” DN 17/9 -09

För det andra, beloppet 100 miljarder dollar per år är villkorat av att ett "heltäckande avtal" kommer till stånd, vilket med all sannolikhet utesluter en förlängning av Kyotoprotokollet, som USA vägrar att ansluta sig till.

För det tredje, "**Under förutsättning ... är vi beredda ta vår beskärda del** av en klimatfinansiering som **framåt 2020 ska uppgå till 100 miljarder per år**", betyder att om inte förutsättningen är uppfylld, finns inget amerikanskt åtagande och något specifikt belopp är inte heller utlovat från amerikansk sida. Tydligt förutsätts en delad finansiering. Det amerikanska utspelet om finansieringen rör ett otillräckligt belopp och har ett ihåligt innehåll.

I sitt tal på fredagen refererade president Barack Obama till sin utrikesminister och uttryckte: " – När världen nu tittar på oss så vägs vårt agerande i en vågskål. Jag är för att handla och inte prata, sade han." SvD 19/12 -09

Inför avslutningen lyckades inte toppolitikerna få fram en enig överenskommelse på konferensen lördagen den 19 december. Ett avtal med namnet "The Copenhagen Accord" blev bara en notering till protokollet, eftersom inte alla slöt upp bakom den. Den uppgörelsen har ingen bindande verkan. DN 20/12 -09

I korthet innebär noteringen följande:

1. Det tidigare kravet på att den globala temperaturökningen inte får överskrida två grader jämfört med medeltemperaturen före industrialiseringen anges inte som ett tydligt mål, utan beskrivs i mer allmänna ordalag att de länder som ansluter sig till avtalet medger den vetenskapliga synen att temperaturökningen ska hållas under den siffran. SvD 20/12 -09
2. Det finns inga krav på de utvecklade länderna att minska sina utsläpp av växthusgaser fram till 2020, medan IPCC angav att det krävs 25-40 procent för att klara 2-gradersmålet. I stället anges nationella planer för minskade utsläpp i en tabell. I-ländernas gemensamma minskning uppskattas till 19 procent, dvs 2-gradersmålet uppnås inte. Några specifika krav på utsläppsminskningar till 2050 finns inte heller. SvD 20/12 -09
3. Finansieringen är otillräcklig. Mest konkret är de s.k. snabbstartspengarna, 30 miljarder dollar för åren 2010, 2011 och 2012 "till de fattigaste utvecklingsländerna för att de ska kunna hantera effekterna av ett förändrat klimat. Japan står för 11 miljarder, EU 10,6 miljarder och USA 3,6 miljarder dollar." SvD 20/12 -09.

Det hör till saken att för de tre åren gäller det bindande Kyotoavtalet för både EU och Japan vad gäller förpliktelser om finansieringen, vilket berörts tidigare och vi återkommer till.

”Från år 2020 ska rika länder gemensamt bidra med 100 miljarder dollar årligen i klimatpengar. För utvecklingsländerna är det viktigt att dessa pengar inte tas från nationella biståndsbudgetar utan är additionella.” SvD 20/12 -09

Det är ett finansiellt glapp mellan år 2012 och 2020, och de 100 miljarderna per år är, som tidigare påpekats, helt otillräckliga. Bidraget från USA med världens största klimatskuld är tidigare både opreciserat och behäftat med förbehåll, som berörts förut. Inte heller finns några preciserade åtaganden från andra rika länder.

4. Rapportering av utsläppsminskningarna förutsätts ske på olika sätt. ”Industriländerna ska anmäla sina utsläppsminskningssmål till FN:s klimatkonvention.

U-länder rapporterar sina frivilliga klimatåtgärder till FN, medan u-länders åtgärder som finansierats med internationellt stöd ska kunna granskas internationellt.” SvD 20/12 -09

Som sagts, Köpenhamnsdeklarationen är inte legalt bindande som Kyotoavtalet utan är en not till protokollet. Nästa ordinarie möte, Cop 16 (conference of the parties) hålls i Mexico i november 2010. Kyotoprotokollet går ut 2012 och en förlängning av det kommer upp på dagordningen oavsett EU:s, USA:s och det tidigare danska ordförandeskapets försök att kasta det i papperskorgen. Det är två olika synsätt som står mot varandra.

Det ena utgår från att de rika länderna har förorsakat klimatutsläppen alltsedan industrialiseringens början, att de alltså har en klimatskuld och att de fattiga länderna tvingas bära 75-80 procent av konsekvenserna. Följaktligen ska de utvecklade länderna finansiera gröna energisystem i u-länderna och minskningen av deras miljöpåverkan. Det är också fråga om bärkraft. Det är ett synsätt som präglar World Development Report 2010 från Världsbanken som berörts tidigare i vår Medlemsinformation 2009-10-15.

Det andra synsättet fokuserar på dagens utsläpp och fördelar bördorna för finansieringen på både i- och u-länderna och lägre, otillräckliga belopp från i-länderna avses avsättas för åtgärder i u-länderna. Utsläppskraven ska omfatta både i- och u-länder. Ett avtal ska vara ”heltäckande”, ”omfatta alla länder”. Annars får det vara. Kyotoavtalet, som omfattar de 40 rikaste länderna ska inte förlängas. Det är EU:s, USA:s och andra rika länders linje. Det var som tidigare påpekats, vid klimatförhandlingarna i Bangkok i september 2009 som EU bytte fot om Kyotoavtalet och deklarerade att unionen inte vill gå med på någon förlängning av Kyotoavtalet och hamnade på samma linje som USA.

EU har åtagit sig att minska sina utsläpp med 20 procent till 2020 jämfört med 1990, vilket är en procentsats som inte räcker för att klara ens 2-gradersmålet. Sedan har EU ställt i utsikt att höja procentsatsen till 30, om andra också ställer upp, vilket gör de 30 procenten till ett retoriskt krav.

Det har blivit alltmer uppenbart att EU har blivit en del av klimatproblemet i stället för att vara en del av lösningen. Målen och åtagandena är otillräckliga. Framför allt saknas åtgärder. Miljöpolitiken är överstatlig och klavbinder medlemsländer som vill gå före.

9 EU:s och Sveriges senaste åtaganden och beslut

Till den tidigare omtalade snabbstartsf finansieringen förklarade EU:s stats- och regeringschefer på mötet den 10-11 december 2009 i slutsatserna, s 13: ”EU och dess medlemsstater är beredda att bidra till snabbstartsf finansiering med 2,4 miljarder euro årligen för åren 2010-2012.” Anslagsbesluten var dock inte klara och de rika ländernas totala penningbelopp är otillräckliga. Statsminister Fredrik Reinfeldt utlovade 8 miljarder kronor från Sverige till snabbstartsf finansiering i fattiga länder. Efter hand framkom det i radion att det inte var fråga om ett nytt anslag utan medel från u-landsbiståndet.

I en debattartikel skriver Martina Krüger, klimatchef för Greenpeace i Norden och Ylva Jonsson Strömberg, generalsekreterare på Action Aid i Sverige:

”Att som Sverige använda pengar ur biståndsbudgeten för att bekosta klimatåtgärder är att låta världens fattigaste betala våra klimatsatsningar. Biståndspengar är redan avsatta, och behövs, till fattigdomsbekämpning som att exempelvis minska mödradödlighet, ge fattiga flickor mediciner mot hiv/aids eller en chans att gå i skolan. Enkelt förklarat bör klimatfinansieringen inte uppfattas som bistånd utan som skadestånd för de problem som de rika ländernas klimatdestruktiva utveckling orsakat.

Det är ett sådant resonemang som ligger bakom formuleringarna i Kyotoprotokollet om att stöd till utsläppsminskningar och anpassning i utvecklingsländer ska vara ` nya och utöver existerande åtaganden`. Vad innebär då detta för Sveriges del?

Sverige har ett ambitiöst biståndsmål på en procent av BNI. Det ska vi vara stolta över och hålla fast vid i en tid där multipla kriser drabbar världens fattiga hårdast. I de pågående klimatförhandlingarna vill Sverige dock inte kännas vid detta mål utan hänvisar i stället till internationella biståndsmål om 0,7 procent av BNI.

När Reinfeldt säger att Sverige bidrar med åtta miljarder till klimatåtgärder i fattiga länder pratar han alltså om ompaketerade biståndspengar.” SvD 17/12 -09

Man kan tillägga att Sverige bryter mot Kyotoavtalet som Sverige har anslutit sig till.

Slopandet av skatten på konstgödsel vid årsskiftet stimulerar kemikalieanvändningen i jordbruket och bidrar till övergödningen av våra vattendrag och förgiftningen med kadmium, som fosforen är förorenad med.

Sänkningen av koldioxidskatten är också kontraproduktiv från klimatsynpunkt.

10 Avslutning

Den slutsats man kan dra efter Köpenhamnskonferensen är att, EU är en del av problemet, inte av lösningen.

Det behövs en väldig kraft underifrån av folkrörelser, miljörörelser och vanliga människor för att utvecklingen ska kunna vändas.